

УТВЪРЖДАВАМ!

РЕКТОР:

(ПРОФ. Д-Р СОТИР СОТИРОВ)

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

Специалност:	„МЕДИЦИНА“
Образователно-квалификационна степен:	„МАГИСТЪР“
Професионално направление:	7.1 „МЕДИЦИНА“
Област на висше образование:	7. „ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ“
Професионална квалификация:	ЛЕКАР
Форма на обучение:	РЕДОВНА
Срок на обучение:	6 години

Бургас, 2026 год.

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

Квалификационната характеристика е основен документ при планиране, организиране и управление на учебния процес. Тя определя професионалното предназначение на завършващите висше медицинско образование по Медицина с образователно-квалификационна степен "магистър" и професионална квалификация – лекар, както и възможностите им за реализация.

Обучението по медицина се провежда само в редовна форма и продължава 6 години, по учебен план и програми, утвърдени от Факултетния съвет. Те са изготвени съобразно единните държавни изисквания (Постановление на МС № 245 от 16/11/2005) и Европейска директива 2005-36, които определят съдържанието на професионалната компетентност и видовете дейности, които трябва да може да извършва получилият университетска диплома „магистър“ с професионална квалификация – лекар, а именно:

- а) достатъчни познания върху науките, на които се основава медицината, и добро разбиране на научните методи, включително принципите за измерване на биологичните функции, оценката на научно установени факти и анализа на данни;
- б) достатъчно разбиране на структурата, функциите и поведението на здравите и болните индивиди, както и отношението между здравното състояние на човека и неговата физическа и социална среда;
- в) достатъчни познания по клиничните дисциплини и практика, които му позволяват да си състави цялостен поглед върху психическите и физическите заболявания, върху медицината от гледна точка на профилактиката, диагностиката и лечението и върху възпроизводството при човека;
- г) достатъчен клиничен опит при работа в болници под подходящ надзор.

Всяка промяна в нормативната база, която се отнася до изискванията на подготовката и правомощията на новозавършилите лекари, намира отражение в този основен документ. Във връзка с това, квалификационната характеристика е отворен документ, който подлежи на актуализация в зависимост от реформите в здравеопазването и нуждите на потребителите от лекарски кадри.

Обучението по медицина е непрекъснат процес на овладяване структурата и основните биологични, биохимични и физиологични процеси, протичащи в нормалните структури на човешкия организъм. Тези базисни познания се надграждат с изучаването на патологичните изменения и процеси в човешкия организъм. В интегралното мислене на лекаря тези процеси трябва да намерят синтетичен подход за прилагането на съответното лечение.

Изхождайки от тази концепция, учебния план и учебната програма са изградени върху принципа за взаимна обвързаност, целокупност и последователност на натрупването на знания и умения при изучаването на основните медицински дисциплини.

Обучението по специалността „Медицина“ се осъществява в три направления- фундаментална подготовка, специализирана теоретична подготовка и практическа лекарска подготовка, като се цели познаване на:

1. Основни биохимични, генетични, молекулярни и клетъчни механизми на нормалното развитие, структура и функция на тялото като цяло и органите.
2. Нормалното психосоциално развитие на индивида от раждане до старост.
3. Ролята на микробиома, храненето, начина на живот и превантивната медицина.
4. Етиология на заболяванията – биологични и небιологични причини.
5. Епидемиологията на най-честите заболявания.
6. Клинични, лабораторни, образни и патоанатомични прояви на заболяванията.
7. Патофизиология на основните заболявания.
8. Разнообразните видове фармакологично, хирургично и психологично лечение на основните инфекциозни и неинфекциозни, соматични и психични заболявания, включително повлияване на болката, адювантно и алтернативно лечение, странични ефекти.
9. Палиативни грижи при пациенти в терминално състояние.
10. Варианти на клинично протичане, прогноза и лечение в детска и напреднала възраст.
11. Етични принципи на взаимоотношенията лекар/пациент.
12. Персонализирана медицина и ролята на превенцията.
12. Организация, финансиране и извършване на обществено здравеопазване.

Обучението по специалността “Медицина” във Медицински факултет (МФ) при Бургаски държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“ се провежда в рамките на 10 семестъра и 12 месеца клиничен стаж само в редовна форма по учебен план, семестриални планове и детайлни учебни програми, утвърдени от Факултетния съвет.

Възпитаниците на МФ ще притежават фундаментални и специализирани медицински знания и умения и ще могат да:

1. Извършват консултация на пациент (Снемат точна и пълна медицинска и психосоциална анамнеза на заболяването; Извършват органо-специфично изследване на

соматичния, неврологичния и психичния статус във всички възрастови групи; Направят клинична оценка и вземат съответните решения; Направят разяснение и дадат препоръка; Да създадат чувство на сигурност и окажат подкрепа; Да оценят психичното състояние на пациента).

2. Оценяват клиничната картина, назначават изследвания, направят диферентна диагноза и обсъдят лечебния план (Разпознават пациенти с остри, застрашаващи живота състояния, да извършват процедури за стабилизиране на състоянието, започват първоначално лечение и планират следващите му етапи; Назначават адекватни изследвания на пациенти с предполагаема диагноза, интерпретират резултатите от основните скринингови тестове, диагностични процедури и лабораторни данни и ги корелират със специфичното клинично представяне; Формулират подходящ диагностичен план, постигнат смислена диференциална и работна диагноза и изработят лечебен план; Обсъдят адекватен план на лечение с пациентите и колектива; Обгрижват умиращ пациент, съответно близките му; Умеят да лекуват хронични заболявания).

3. Оказват неотложна помощ при спешни състояния, включително първа помощ и ресусцитация (Разпознават и оценяват спешните медицински състояния; Третираят спешните състояния; Оказват основна първа помощ; Осъществяват поддръжка на основните жизнени функции и кардиопулмонална ресусцитация съобразно изискванията за добра медицинска практика; Извършват лечение на травматичните състояния съобразно изискванията).

4. Предписват лекарства (Ясно и точно; Подбират подходящи лекарства или друг вид лечение в съответствие с клиничното протичане; Анализират адекватността на лечението и оценят потенциалните ползи и рискове; Лекуват болката и страданието на пациента).

5. Извършват различни манипулации (Измерват кръвно налягане; Венепункция (флеботомия); Поставят интравенозен катетър; Назначават интравенозна терапия и работят с инфузионни системи; Подкожна и вътремускулна инжекция; Подаване на кислород; Мобилизиране, имобилизиране и транспорт на пациенти съобразно заболяването; Извършват хирургически шев на рана; Извършват кръвопреливане; Катетеризиране на пикочен мехур; Анализ на урина; Електрокардиограма; Основни респираторни тестове).

6. Общуват успешно в медицински контекст (Комуникират с пациентите; Комуникират с колегите; Умеят да поднасят лоши вести; Комуникират с близките на пациента; Комуникират с хора с увреждания; Комуникират при получаване на информирано съгласие от пациента или от близките му; Комуникират писмено (включително с медицинска документация); Комуникират в условия на агресия на пациента и на близките му; Комуникират по телефон; Комуникират с пациенти, които имат нужда от преводач).

7. Прилагат етичните и легални принципи в медицинската практика (Запазват конфиденциалност; Прилагат етичните принципи и оценка в клиничната практика; Удостоверят настъпване на смърт, попълват смъртен акт; Назначават аутопсия; Прилагат националното и европейско право в клиничната практика).

8. Оценяват психологичните и социални аспекти на заболяванията (Оценяват психологичните фактори в клиничното протичане и влиянието върху заболяването; Оценяват социалните фактори в клиничното протичане и влиянието върху заболяването; Откриват стресови състояния, дължащи се на заболяването; Установяват злоупотреба с алкохол и дроги, както и състояния на зависимост от тях).

9. Прилагат принципите и компетентностите на медицината, основана на доказателства (Прилагат доказателства в клиничната практика; Дефинират и извършват необходимата литературна справка по конкретен проблем; Оценяват критично публикации от медицинската литература).

10. Използват информация и Информационни технологии в медицински контекст (Водят точна и пълна медицинска документация; Използват компютри и/или други ИТ технологии; Използват медицинска техника; Използват специализирани софтуери за административни и медицински нужди; Достигат до необходимите информационни източници; Съхраняват и възпроизвеждат информация).

11. Прилагат научни принципи, методи и познания в медицинската практика и изследвания

12. Допринасят за по-добро здравно състояние на нацията, ангажират се с проблеми в системата на общественото здравеопазване (Оказват здравни грижи, които свеждат до минимум рискове от увреждания на пациента; Прилагат мерки за предотвратяване на разпространението на инфекции; Познават добре собствените си здравни нужди и правят така, че здравето им да не пречи на изпълнението на професионалните лекарски задължения; Съобразяват се с професионалните норми и сертификати за практикуване на професията).

13. Медицински професионализъм. Професионални качества - неподкупност, честност, етичност, алтруизъм и отговорност, поставяне нуждите на пациента над собствените. Придържаност към стандартите на добрата медицинска практика, стремеж към качество. Образцово изпълнение на служебните задължения и дисциплина на работното място. Способност за критика и самокритика при анализ на биомедицинската литература и в клиничната практика. Съзидателност. Инициативност, воля за успех. Умения за междуличностно общуване.

14. Професионална дейност - Капацитет за оценка на границите на собствената професионална компетентност и нагласа за търсене на консултация и помощ от по-опитния.

Способност за справяне с несигурността и за адаптиране към нови ситуации. Способност за ръководене на други. Способност за самостоятелна работа при необходимост. Способност за разрешаване на проблеми. Способност за взимане на решения. Способност за работа в мултидисциплинарен екип. Способности за комуникация с експерти от други дисциплини. Капацитет за организиране и планиране (включително на лично и професионално време).

19. Лекарят като експерт - Способност за извършване на анализ и синтез. Способност за обучение (включително продължаващо самообучение), за следене на новостите в собствената област, поддържане и развитие на професионални умения. Способност за прилагане на новостите и познанията в практиката. Способност да обучава други – ако лекарят има преподавателски задължения, той следва да развие уменията и способностите на компетентен преподавател. Умения за извършване на научни изследвания. Разбиране и толерантно отношение към човешкото многообразие, мултикултурност и религиозна принадлежност. Способности за работа в интернационален аспект. Владее на втори език / езици. Общи познания извън сферата на медицината.

Посочената професионална компетентност ще позволи на бъдещите лекари да: продължат своето медицинско образование чрез системата на специализацията за получаване на определена медицинска специалност; да продължат обучението си в степен “доктор” чрез различните видове докторантури, съобразно своите научни интереси; да кандидатстват и работят като научно-преподавателски персонал в Медицински университети или други ВУ и научни институти, съобразно възможностите и уменията си.

Настоящата квалификационна характеристика е актуализирана на заседание на ФС на МФ, Протокол 39/04.02.2026 и утвърдена на заседание на Академичен съвет, протокол №55/19.02.2026г.